

Úřední věstník

Evropské unie

C 100 I

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 63

27. března 2020

Obsah

II Sdělení

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

Evropská komise

2020/C 100 I/01

Sdělení Komise — Pokyny Evropské komise: Usnadnění leteckého nákladního provozu během výskytu onemocnění COVID-19

1

CS

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

SDĚLENÍ KOMISE

Pokyny Evropské komise: Usnadnění leteckého nákladního provozu během výskytu onemocnění COVID-19

(2020/C 100 I/01)

Shrnutí

- Na leteckou nákladní dopravu připadá přibližně 35 % hodnoty světového obchodu. Je klíčovou součástí nákladní dopravy a doplňuje jak pozemní, tak námořní dopravu, zejména pokud jde o časově citlivý náklad. V reakci na propuknutí onemocnění COVID-19 byla ve snaze o zastavení pandemie zavedena omezení letů a/nebo pohybu cestujících a pracovníků v dopravě. V důsledku toho došlo k vážnému narušení evropských i světových dodavatelských řetězců.
- Průběžné a nepřerušované služby letecké nákladní dopravy jsou životně důležité jak pro hospodářství, tak pro boj proti onemocnění COVID-19 a na jejich neomezeném provozu závisí evropské i světové dodavatelské řetězce. Letecká nákladní doprava by tudíž měla být schopna průběžně dodávat kritické výrobky a produkty, jako jsou potraviny, zdravotnické potřeby a osobní ochranné prostředky a další výrobky, které jsou nezbytné pro fungování citlivých dodavatelských řetězců.
- Mimořádná situace způsobená onemocněním COVID-19 by mohla vést k potřebě spolupráce mezi evropskými a mezinárodními leteckými subjekty, jako jsou poskytovatelé leteckých nákladních služeb a expresních dopravních služeb, na zajištění dodávek a spravedlivé distribuce nedostatkových výrobků.
- V rámci obecného úsilí EU udržet základní dopravní toky v pohybu, a zejména ty nejcitlivější, se členské státy žádají, aby během výskytu onemocnění COVID-19 usnadňovaly letecký nákladní provoz. Evropská komise proto vyzývá členské státy, aby prováděly provozní opatření stanovená v těchto pokynech s tím, že tato mimořádná opatření budou dočasná po dobu krize COVID-19.

Pokyny týkající se opatření správy hranic v zájmu ochrany zdraví a zajištění dostupnosti zboží a základních služeb, které Evropská komise přijala dne 16. března 2020 ⁽¹⁾, zdůrazňují zásadu, že všechny vnitřní hranice EU by měly zůstat otevřené pro nákladní dopravu a že musí být zaručeny dodavatelské řetězce pro základní zboží, jako jsou dodávky potravin včetně hospodářských zvířat, lékařské vybavení, osobní ochranné prostředky a látky lidského původu. Je v zájmu všech, aby v této mimořádné době zboží i nadále volně proudilo. To vyžaduje, aby členské státy uvedené pokyny respektovaly a plně prováděly na všech hraničních přechodech na vnitřních hranicích. Dále pak sdělení o zavádění zelených pruhů přijaté Evropskou komisí dne 23. března 2020 ⁽²⁾, zamýšlí vyvolat spolupráci napříč EU, která zajistí, aby se veškerý náklad, včetně mimo jiné základního zboží, jako jsou potraviny a zdravotnické potřeby, dostal rychle a bez zdržení do svého cíle. A konečně ve společném prohlášení Evropské sítě pro hospodářskou soutěž o uplatňování předpisů o hospodářské soutěži během koronavirové krize ⁽³⁾ Evropská síť pro hospodářskou soutěž uvedla, že mimořádná situace způsobená onemocněním COVID-19 může vyvolat potřebu spolupráce mezi společnostmi za účelem zajištění dodávek a spravedlivé distribuce nedostatkových výrobků mezi všechny spotřebitele. Za současných okolností nebude tato síť aktivně zasahovat proti nezbytným a dočasným opatřením zavedeným s cílem předejít nedostatečnému zásobení trhu. Společné prohlášení Evropské sítě pro hospodářskou soutěž však zároveň jasně konstatuje, že tato síť bez váhání zakročí proti nákladním leteckým dopravcům, kteří současnou situaci využijí k vytváření kartelů nebo zneužití dominantního postavení na trhu, a to i pokud jde o ceny.

⁽¹⁾ C(2020) 1753 final.⁽²⁾ C(2020) 1897 final.⁽³⁾ https://ec.europa.eu/competition/ecn/202003_joint-statement_ecn_corona-crisis.pdf

Toto sdělení staví na výše uvedených dokumentech a členské státy se vyzývají, aby je provedly v plném rozsahu. Tyto pokyny mají členským státům pomoci při zachování a usnadňování leteckého nákladního provozu, včetně letecké dopravy základního zboží, jako jsou potraviny a zdravotnický materiál, a zejména takového, jehož doručení je časově citlivé. Vyzývají členské státy, aby zavedly nezbytná provozní a organizační opatření s tím, že tato mimořádná opatření budou dočasná po dobu krize COVID-19, dokud nebudou mimořádná omezení týkající se letového provozu a cestování zrušena.

1. Úvod

1.1 Dopad onemocnění COVID-19

1. Šíření onemocnění COVID-19 má devastující dopad na mezinárodní a evropské letectví. Objem letového provozu klesl o více než 80 % a téměř všechny osobní lety byly zrušeny. Vedle významného poklesu poptávky po cestování je tato situace rovněž částečně způsobena izolačními opatřeními jednotlivých států, jako jsou cestovní omezení a zákazy letů.

1.2 Význam letecké nákladní dopravy

2. Evropské dodavatelské řetězce udržuje v chodu rozsáhlá síť služeb nákladní dopravy, která zahrnuje všechny typy dopravy. Průběžné a nepřerušené služby letecké nákladní dopravy mají pro EU zásadní strategický význam. Jsou životně důležité pro rychlé doručení základního zboží, léčivých přípravků, zdravotnického vybavení a potřeb, orgánů nebo jiných látek lidského původu. Na obecnější rovině pak letecká nákladní doprava udržuje v chodu globální dodavatelské řetězce pro mnoho z časově nejcitlivějších materiálů vysoké hodnoty a je kritickým doplňkem pozemní a námořní nákladní dopravy.
3. Zhruba polovina veškerého leteckého nákladu je přepravována v nákladním prostoru osobních letadel. Kvůli šíření onemocnění COVID-19 však skoro žádná tato letadla nelétají. Přestože čistě nákladní lety jsou stále provozovány na podobné úrovni jako touto dobou loni, nedokáží nahradit ztrátu nákladní kapacity osobních letadel. Odesílatelé, a to i ze zdravotnického odvětví, hlásí nedostatek kapacity a prudký nárůst sazeb letecké nákladní dopravy.
4. Nákladní a expresní letecké společnosti pak také hlásí praktické problémy při letech na některá letiště kvůli nedomyšleným omezením pro lety či personál. Tyto problémy ohrožují fungování kritických dodavatelských řetězců.

1.3 Omezení pro letecký náklad

5. Účinnost opatření proti šíření onemocnění COVID-19 nezávisí na omezení pohybu letadel, nýbrž na omezení pohybu cestujících. Nejlepší cestou, jak zabránit narušení letecké nákladní dopravy včetně dopravy základního zboží, je proto dočasně omezit pohyb cestujících, a nikoli letů.
6. Provoz v kteroukoli dobu by měl být zpravidla povolen zvláštním druhům letů, jako jsou technické přelety, lety přepravující systémově kritický náklad (jako jsou léčivé přípravky, osobní ochranné prostředky nebo testovací zařízení), lety přepravující pomoc v rámci mechanismu civilní ochrany Unie, lety pro účely státu a lety pro zvláštní provoz podle článku 4 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 923/2012 (např. lety související s poskytováním záchranné lékařské péče). Velký počet členských států nestanovil v rámci svých národních omezení leteckého provozu jasnou výjimku pro nákladní lety.
7. Evropská komise má za to, že na obecné rovině by omezení letového provozu v EU, která nákladní lety zakazují absolutně nebo která provoz takových letů fakticky znemožňují, například v důsledku neodůvodněných omezení týkajících se letových posádek obsluhujících nákladní lety, byla nepřiměřená. Taková omezení letového provozu by tak zejména nesplňovala podmínky stanovené v článku 21 nařízení (EU) č. 1008/2008⁽⁴⁾. Jakákoli omezení neslučitelná s právem Unie musí být zrušena.

⁽⁴⁾ Článek 21 nařízení (EU) č. 1008/2008 umožňuje členským státům uložit za určitých přísných podmínek omezení na lety v rámci EU. Je to založeno na individuálním posouzení jednotlivých oznámení ze strany členských států. Postojem vyjádřeným Evropskou komisí, pokud jde o nákladní lety, není dotčeno individuální posouzení podle článku 21 celého souboru omezení zavedených členskými státy.

8. Rovněž třetí země by se měly zdržet zbytečných omezení leteckého nákladního provozu, a to ve společném zájmu, kterým je kontinuita dodavatelských řetězců pro základní zboží, včetně vysoce specializovaných a kritických výrobků, jako jsou zdravotnické potřeby. Evropská komise připomíná, že omezení leteckého nákladního provozu zavedená třetími zeměmi musí být v souladu s příslušnými mezinárodními pravidly stanovenými v platných dohodách. Evropská komise v návaznosti na veškeré nezbytné konzultace přijme všechny praktické kroky k zajištění toho, aby třetí země plnily své mezinárodní závazky, zejména vůči leteckým dopravcům Unie, a na podporu uplatňování těchto zásad třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi.

2. Zajištění kontinuity leteckého nákladního provozu

Doporučená provozní opatření

9. S ohledem na důležitost leteckého nákladu, a zejména urgentního leteckého nákladu, v boji proti onemocnění COVID-19 a v rámci obecných snah EU udržet základní dopravní toky v pohybu a zachovat fungování dodavatelských řetězců v celé EU vyzývá Evropská komise členské státy, aby provedly řadu provozních opatření, která mají za cíl usnadnit leteckou nákladní dopravu a pomoci snížit dodatečné náklady, s tím, že tato mimořádná opatření budou dočasná po dobu krize COVID-19.
10. Tato opatření by měla zahrnovat zejména:
- a. pokud jde o dopravu ze zemí mimo EU, neprodlené udělování všech nezbytných oprávnění a povolení, včetně (pokud je to z právního hlediska možné) dočasných přepravních práv pro další letecký nákladní provoz, a to i v případě, že je prováděn osobními letadly;
 - b. dočasné zrušení nebo pružné uplatňování nočních zákazů provozu nebo omezení letištních časů na letištích pro základní letecký nákladní provoz;
 - c. usnadnění používání osobních letadel pro čistě nákladní přepravu, včetně přemístění posádky nákladního letu, zdravotnického personálu a všech osob podílejících se na přepravě zboží bez ohledu na typ dopravy;
 - d. zajištění toho, aby posádka nákladního letu, jakož i personál zajišťující manipulaci a údržbu byli v případě uzavření oblasti nebo zákazu vycházení kvalifikováni jako kritičtí pracovníci;
 - e. zajištění toho, aby byla pokud možno zachována dostatečná nákladní kapacita, jsou-li z ekonomických důvodů uzavřena regionální letiště, nebo zvažování, zda ponechat letiště otevřená pouze pro letecký náklad, a v každém případě zajištění toho, aby si otevřená letiště zachovala dostatečnou kapacitu pro manipulaci s leteckým nákladem, aby byla zaručena včasná manipulace a dodání;
 - f. osvobození pracovníků v dopravě (včetně letové posádky), kteří nemají žádné příznaky a podílejí se na přepravě zboží, od cestovních omezení;
 - g. vynětí letové posádky, personálu zajišťujícího manipulaci s nákladem a letištního personálu pracujícího na odbavovací ploše, kteří nemají žádné příznaky, z opatření namířených proti šíření onemocnění, pokud jsou zavedeny odpovídající zdravotní protokoly;
 - h. umožnění zrychlených výjimek *ad hoc* za účelem řešení nepředvídaných situací, jako jsou například náhlé a nepředvídané nouzové operace;
 - i. umožnění personálu na odbavovací ploše pracovat bezpečně i účinně tím, že mu budou poskytnuty pokyny ohledně preventivních zdravotních opatření v prostředí nákladní letecké dopravy a podpora v podobě vhodných hygienických výrobků;
 - j. podporu toho, aby nákladní a expresní letecké společnosti mimořádně vyhradily kapacitu pro dodávky základního zboží, zejména zdravotnických potřeb a urgentních dodávek, a aby v případě takových dodávek uplatňovaly přiměřené sazby za dopravu.
11. Všechna z výše uvedených opatření by měla platit stejně pro občany EU i státní příslušníky třetích zemí, pokud jsou nezbytní k zajištění volného pohybu nákladu do EU a v rámci EU.
12. V souvislosti s mimořádnými opatřeními upozorňujeme členské státy, že musí dodržovat ustanovení článku 21 nařízení (ES) č. 1008/2008, a to i pokud jde o informování Komise a ostatních členských států. Nad rámec těchto povinností se členské státy vyzývají, aby veškerá opatření, na něž se toto sdělení vztahuje, oznamovaly předem Evropské komisi a všem ostatním členským státům a aby je zveřejnily tak, aby byly všechny zúčastněné strany z oblasti letecké nákladní dopravy informovány s dostatečným předstihem, a mohly tak odpovídajícím způsobem upravit své činnosti.

13. Ve společném prohlášení Evropské sítě pro hospodářskou soutěž ze dne 23. března 2020 se zdůrazňuje, že orgány EU pro hospodářskou soutěž „*nebudou aktivně zasahovat proti nezbytným a dočasným opatřením zavedeným s cílem předejít nedostatečnému zásobení trhu*“. Společné prohlášení zároveň jasně konstatuje, že orgány pro hospodářskou soutěž bez váhání zakročí proti nákladním leteckým dopravcům, kteří současné situace využijí k vytváření kartelů nebo zneužití dominantního postavení na trhu. Pokud by se nákladní a expresní letecké společnosti domnívaly, že k zajištění dodávek nedostatkových výrobků je třeba spolupráce, a měly by pochybnosti o slučitelnosti těchto iniciativ spolupráce s právními předpisy EU/EHP v oblasti hospodářské soutěže, mohou požádat Evropskou komisi, Kontrolní úřad ESVO nebo dotčené vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž o neformální radu.

3. Závěr

14. Evropská komise vyzývá všechny členské státy, aby opatření stanovená v bodech 8 až 11 provedly co nejdříve.
15. V úzké spolupráci s členskými státy zváží Evropská komise všechny praktické kroky, které by podpořily třetí země při uplatňování těchto zásad, a to i zapojením Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO), mezinárodních partnerů v oblasti letectví a odvětví mezinárodní letecké dopravy.
16. Evropská komise bude situaci i nadále sledovat a případně poskytne další pokyny.
-

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUCEMBURSKO

CS